



คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก

ที่ ๗๖ /๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหรือคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง  
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงแต่งตั้งคณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ประกอบด้วยพนักงานส่วนตำบลผู้มีตำแหน่งดังต่อไปนี้

- |  |                           |
|--|---------------------------|
| ๑. นายกองค้การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก        | เป็นประธานคณะทำงาน        |
| ๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก        | เป็น รองประธานคณะทำงาน    |
| ๓. หัวหน้าสำนักปลัด                        | เป็น คณะทำงาน             |
| ๔. ผู้อำนวยการกองคลัง                      | เป็น คณะทำงาน             |
| ๕. ผู้อำนวยการกองช่าง                      | เป็น คณะทำงาน             |
| ๖. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม   | เป็น คณะทำงาน             |
| ๗. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม | เป็น คณะทำงาน             |
| ๘. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน                | เป็น คณะทำงาน             |
| ๙. นักวิชาการพัสดุ                         | เป็น คณะทำงาน             |
| ๑๐. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี             | เป็น คณะทำงาน             |
| ๑๑. เจ้าพนักงานธุรการ                      | เป็น คณะทำงานและเลขานุการ |

**อำนาจหน้าที่**

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. จัดทำรายงานผลการติดตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕



(นายชนะ อินทรโชติ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก



ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก  
เรื่อง แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ตามมาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงประกาศแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารท้ายประกาศฉบับนี้

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายชนะ อินทรโชติ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก

แผนบริหารความเสี่ยง  
เพื่อป้องกันการทุจริต  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก  
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม

## คำนำ

เพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน อาศัยอำนาจตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ ข้อ ๑๑ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ และ มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกโดยความเห็นชอบของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก จึงกำหนดแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) ไว้เป็นเครื่องมือในการกำกับการดำเนินงานด้านการป้องกันความเสี่ยงเพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จะได้นำเสนอต่อไปนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก  
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

## สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕	๔
บทที่ ๓ แนวทางการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๗
บทที่ ๔ การกำกับติดตาม และข้อเสนอแนะ	๙

## บทที่ ๑ บทนำ

### ๑.๑ ความหมายและคำจำกัดความ

ความเสี่ยง(Risk) คือ การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ อย่างเช่น การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคต โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ภายใต้กรอบเวลาอันจำกัดซึ่งเป็นการกำหนดการปฏิบัติการในอนาคต ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนและความจำกัดของทรัพยากรโครงการ ผู้บริหารโครงการจึงต้องจัดการความเสี่ยงของโครงการเพื่อให้ปัญหาของโครงการลดน้อยลงและสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (<https://th.wikipedia.org/wiki/2020/11/06/ความเสี่ยง>)

การบริหารความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร โดยการประเมินจาก ๑) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์(Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ๒) ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การติดตามประเมินผล หมายถึง การติดตามผลระหว่างการทำงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม และทำการสอบถามว่าแผนจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพหรือไม่หากแผนจัดการความเสี่ยงใดไม่มีประสิทธิภาพก็ให้มีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีความเพียงพอ เหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง ข้อบกพร่องได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงควรจัดให้มีการดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

### ๑.๒ หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ มาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๖ ที่กำหนดว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

### ๑.๓ วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง

๑. เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน

๒. เพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

### ๑.๔ ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง

#### ๑. ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

- ๑.๑ ภัยธรรมชาติ (Natural Environment)
- ๑.๒ เศรษฐกิจ (Economic)
- ๑.๓ การเมือง (Political)
- ๑.๔ สังคม (Social)
- ๑.๕ เทคโนโลยี (Technological)

#### ๒. ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๒.๑ คณะผู้บริหาร/กลยุทธ์ในการบริหารองค์กร (Strategy)

๒.๒ โครงสร้างองค์กร (Structure) ที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจ

๒.๓ รูปแบบการปฏิบัติงาน (System) กระบวนการ /การบริหารจัดการ การกำหนด

นโยบาย แผนงาน ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน

๒.๔ บุคลากร (Staff) การจัดการทรัพยากรมนุษย์

๒.๕ ทักษะ ความรู้ความสามารถ (Skill) ของบุคลากรทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายประจำ

๒.๖ รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและ

พนักงานในองค์กร

๒.๗ ค่านิยมร่วม (Shared Values) ของบุคลากรในองค์กรที่มีเป้าหมาย ทิศทางเพียง

เดียวกันในอันที่จะปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เพื่อ



ประโยชน์สุขของประชาชนหากไม่มีค่านิยมร่วมกันแล้วก็จะเกิดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมาย  
วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการบริหารหรือคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของ  
รัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและ  
หลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการ  
เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุ  
วัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไข  
เพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มาตรา ๕๙ มาตรา ๖๐ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงแต่งตั้ง  
คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ประกอบด้วยพนักงานส่วนตำบลผู้มี  
ตำแหน่งดังต่อไปนี้

- |   |                           |
|---|---------------------------|
| ๑. นายองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก          | เป็นประธานคณะทำงาน        |
| ๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก         | เป็น คณะทำงาน             |
| ๓. หัวหน้าสำนักปลัด                         | เป็น คณะทำงาน             |
| ๔. ผู้อำนวยการกองคลัง                       | เป็น คณะทำงาน             |
| ๕. ผู้อำนวยการกองช่าง                       | เป็น คณะทำงาน             |
| ๖. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม    | เป็น คณะทำงาน             |
| ๗. ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม | เป็น คณะทำงาน             |
| ๘. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน                 | เป็น คณะทำงาน             |
| ๙. นักวิชาการพัสดุ                          | เป็น คณะทำงาน             |
| ๑๐. เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี              | เป็น คณะทำงาน             |
| ๑๑. เจ้าพนักงานธุรการ                       | เป็น คณะทำงานและเลขานุการ |

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. จัดทำรายงานผลการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

**บทที่ ๒**  
**การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต**  
**ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕**

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ในครั้งนี้ ได้นำความเสี่ยงด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และกำหนดมาตรการแนวทางป้องกันยับยั้งการทุจริตหรือปิดโอกาสการทุจริต ป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร

**๑. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง ดังนี้**

**ตารางที่ ๑ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)**

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดำเนินการขึ้นยาก
๒	น้อย	มีโอกาสดำเนินการขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดำเนินการขึ้นบ้างเป็นครั้งคราว
๔	มาก	มีโอกาสดำเนินการขึ้นบ่อยครั้ง
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดำเนินการขึ้นเป็นประจำ

**ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)**

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง

### ๑.๓ ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ระดับความเสียหาย คือ การแสดงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสียหายแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดลำดับความสำคัญของความเสียหาย โดยมีการกำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสียหาย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสียหายระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕
๒	ความเสียหายระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔
๓	ความเสียหายระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘
๔	ความเสียหายระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณา จัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่ ระดับความเสียหาย = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood x Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ตารางที่ ๔ การแสดงสัญลักษณ์ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ระดับความเสียหาย	ระดับคะแนนความเสี่ยง	มาตรการควบคุม	การแสดงผลสัญลักษณ์
ต่ำ (Low)	๑ - ๓	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
สูง (High)	๙ - ๑๔	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีส้ม
สูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕	จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและลดความเสี่ยง	สีแดง

ตารางที่ ๕ ระดับความเสียหาย (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐			
	๔	๔	๘	๑๒		
	๓	๓	๖	๙	๑๒	
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)						

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรก ได้พิจารณาโอกาสและแนวโน้มที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยความเสี่ยงแล้ว นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรมหรือภารกิจของหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด เพื่อจะได้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เจ้าหน้าที่จะมีพฤติกรรมในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

ตารางที่ ๖ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน				มาตรการป้องกันเพื่อไม่เกิดการทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง		
๑.การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดซื้อจัดจ้างไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความถูกต้องตาม พรบ. และระเบียบ เกี่ยวกับการจัดซื้อจ้าง	๔	๓	๑๒	๒	๑.การจัดหาคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างจากตัวแทนชุมชน สนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติหรือการบริหารราชการ ตามช่องทางที่สามารถดำเนินการได้ ๒.เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านการจัดซื้อ-จัดจ้าง	ประชาชนได้รับทราบข้อมูลในการบริหารงานของหน่วยงานด้วยความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ
๒. การรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด	การเรียกรับ หรือ ยอมรับผลประโยชน์จากผู้มาติดต่อ หรือ ผู้ใช้บริการ	เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นไปด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเท่าเทียมกัน	๓	๒	๖	๓	การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการงดรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น จากผู้มาติดต่อราชการ ผู้รับบริการ	ผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน มีความเข้าใจไม่รับของขวัญ ของกำนัล มีจิตสำนึกค่านิยม และวัฒนธรรมเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน				มาตรการป้องกันเพื่อไม่เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความเสี่ยง		
๓. การนำ ทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้ ส่วนตัว	เจ้าหน้าที่นำ ทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว	เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำ ทรัพย์สินของหน่วยงานไป แสวงหาประโยชน์หรือนำไปใช้ เพื่อประโยชน์ของตนเอง	๕	๔	๒๐	๑	วางหลักเกณฑ์ให้ยืมพัสดุที่เหมาะสม กับวัตถุประสงค์ที่นำไปใช้	ไม่มีการนำ ทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้เพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว
๔. การสร้าง จิตสำนึกและ ปลูกฝังให้ บุคลากรมี คุณธรรม จริยธรรมไม่ กระทำการทุจริต และประพฤติมิ ชอบ	มีการทุจริตและ ประพฤติมิชอบใน การปฏิบัติงาน	ให้การปฏิบัติราชการด้วยความ ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ควบคุม กับการบริหารจัดการที่ดี มี ประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวก สะดวกให้แก่ประชาชน	๔	๒	๘	๓	๑.การจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติ ราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล บ้านปรก ๒.การสร้างจิตสำนึกและความ ตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการฝ่าย การเมืองบริหาร ข้าราชการการเมือง ฝ่ายสภาและฝ่ายประจำขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	ข้าราชการฝ่าย การเมืองบริหาร ข้าราชการการเมือง ฝ่ายสภาและฝ่าย ประจำขององค์กร ปกครองส่วน ท้องถิ่นมีจิตสำนึกที่ ดี มีคุณธรรมและ จริยธรรมไม่กระทำ การทุจริตและ ประพฤติมิชอบ

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน				มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการ ทุจริต	ตัวชี้วัดผลสำเร็จ
			โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความเสี่ยง		
๕. การ บริหารงานบุคคล ที่ไม่เป็นธรรม	การพิจารณาด้านงาน บุคคลไม่เป็นธรรม	เพื่อให้การบริหารงานบุคคล เป็นไปด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม	๓	๑	๓	๔	๑.การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็น จากผู้บังคับบัญชาระดับต้น และ เป็นไปตามลำดับชั้นตอน ๒.เปิดโอกาสให้บุคลากรมีการชี้แจง หากเห็นว่าการประเมินผลการ ปฏิบัติงานไม่ถูกต้องและไม่ยุติธรรม ๓.มีการนำผลการปฏิบัติงานเข้าสู่การ ประชุมคณะกรรมการประเมินผลการ ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ถูกต้องและเป็นธรรม	การประเมินผลการ ปฏิบัติงานเป็นไป ด้วยความโปร่งใส ยุติธรรม

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกมีความเสี่ยงการทุจริตในเรื่อง การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัวอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งจำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมและลดความเสี่ยง รองลงมา คือ การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับสูงจะต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ส่วนการสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด อยู่ในระดับปานกลางเป็นที่ยอมรับได้แต่ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง และการบริหารงานบุคคลที่ไม่เป็นธรรมอยู่ในระดับต่ำเป็นที่ยอมรับได้

## บทที่ ๓

### แนวทางการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดลำดับของความเสี่ยง พบว่า มีความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก สูง และปานกลาง ซึ่งความเสี่ยงที่อยู่ในระดับดังกล่าวจะต้องมีการกำหนดมาตรการควบคุมเพื่อจัดการความเสี่ยงในการป้องกันการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรกจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงาน

#### มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

##### ๑. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือการอำนวยความสะดวกของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น เช่น การนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว หรือนำเวลาราชการไปปฏิบัติภารกิจส่วนตัว เป็นต้น

๒) สร้างความเข้าใจให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓) หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานให้เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมายโดยเคร่งครัด

๔) ส่งเสริมให้เกิดความคิดแยกแยะเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

##### ๒. การดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำประกาศเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ภายในระยะเวลา ๓๐ วันทำการ หลังจากวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๒) เผยแพร่ข้อมูลอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างได้ โดยมีองค์ประกอบตามที่กฎหมาย ระเบียบ กำหนด

๓) กำหนดแนวทางตรวจสอบถึงความเกี่ยวข้องระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างและผู้เสนอราคา เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๔) เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างและเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ไม่ควรมีความเกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคาทั้งในทางประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์สาธารณะ ที่อาจส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่

๕) จัดส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้เข้าใจระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง และระเบียบ กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

๖) มีการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคา

๗) หากพบว่ามีกรณีกระทำผิดจะต้องดำเนินการทางวินัย ไล่ออก และอาญาอย่างเคร่งครัด

๘) หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบ และกฎหมายอย่างเคร่งครัด

##### ๓. การใช้อำนาจหน้าที่เอื้อผลประโยชน์ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ไม่ควรใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ดำเนินงานโครงการที่เอื้อผลประโยชน์กับตนเอง ทั้งที่เกี่ยวกับตัวเงินและไม่เกี่ยวกับตัวเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดทุกรูปแบบ

๒) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ หรือโดยทุจริต

๓) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับการปฏิบัติงานไปใช้แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง เช่น ข่าวดารสำคัญด้านความมั่นคง หรือข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ทางการเงิน หรือประโยชน์อื่นๆ

๔) เผยแพร่ความรู้และสร้างความตระหนักรู้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

๕) หัวหน้าหน่วยงานต้องควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖) หากพบว่ามีการใช้อำนาจหน้าที่เอื้อผลประโยชน์ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ต้องมีการดำเนินการทางวินัยและคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ผู้ผิดในทันที

๗) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ให้บุคลากรในหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยการฝึกรบม การมอบนโยบายของผู้บริหาร และการเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างจิตสำนึกสุจริต

#### ๔. การรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) เจ้าหน้าที่ต้องไม่เรียกรับ หรือรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมาย หรือโดยธรรมจรรยา

๒) เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานจะไม่ยินยอมหรือรู้เห็นให้บุคคลในครอบครัวให้รับของขวัญ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๓) มีการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ในการงดรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่น จากผู้มาติดต่อราชการ ผู้รับบริการ

๔) ควรใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญ เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่

๕) กรณีจำเป็นต้องให้หรือต้องรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาหรือตามปกติประเพณีนิยม หรือเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ก่อนการให้หรือรับของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยสิ่งของ ของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้หรือรับแก่กันนั้น ต้องมีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท หากเกินสามพันบาท ให้รายงานการรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด แก่ผู้บังคับบัญชา



## บทที่ ๔

### การกำกับติดตาม และข้อเสนอแนะ

#### การกำกับติดตาม

๑. ให้หัวหน้าหน่วยงานกำกับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานอย่างเคร่งครัด
๒. ให้หัวหน้าหน่วยงาน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างเป็นประจำ กรณีเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นในหน่วยงาน ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

#### ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรม (Codes of ethics) เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่า อะไรคือสิ่งผิด และอะไรคือสิ่งถูก มิให้ประชาชนเกิดความสับสนเห็นผิดเป็นชอบหรือเห็นกงจักรเป็นดอกบัว โดยจะต้องนิยามและกำหนดมาตรฐานการกระทำต่างๆ ให้ชัดเจน เพราะหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นแนวทางชี้แนะว่าบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางด้านสาธารณะนั้น ควรจะมีความประพฤติอย่างไร อะไรที่ถือเป็นพฤติกรรมที่ควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน
๒. ควรมีการถ่ายทอดปลูกฝังหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมคุณธรรมสู่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน โดยการจัดอบรมหรือส่งเข้ารับการฝึกอบรมจากหน่วยงานอื่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดความกระจ่างในประเด็นที่คลุมเครือน่าสงสัย มาตรการดังกล่าวนี้ถือเป็นการถ่ายทอดและปลูกฝังให้เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน รู้สึกผิดชอบชั่วดี ตลอดจนสามารถยับยั้งตนเองและห้ามปรามผู้อื่นมิให้กระทำการอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนได้ เจ้าหน้าที่ที่ไม่สามารถอ้างได้อีกต่อไปว่าตนทำผิดเพราะไม่ทราบ และที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันก็คือการกำหนดบทลงโทษ สำหรับผู้ที่มีความผิดเกี่ยวกับวินัยอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน หรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สามารถยอมรับได้ให้น้อยลง
๓. มีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม (Strengthening the arena of civil society) โดยการสนับสนุนให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม เพื่อตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะสามารถถ่วงดุลอำนาจและตรวจสอบการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะสามารถยับยั้งปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐให้น้อยลงได้
๔. การปรับปรุงกฎหมายรวมทั้งแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้บทบัญญัติทางกฎหมายให้มีนิยามและตีกรอบความผิดอันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนให้ชัดเจน มีความครอบคลุม การแก้ไขกฎหมาย และการบังคับใช้จะต้องมิให้เกิดความลักลั่น ปิดช่องโหว่ของกฎหมาย ปรับปรุงแนวทาง และกระบวนการวินิจฉัยคดีให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายให้มากที่สุด รวมทั้งบทลงโทษในกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน